

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

**ДО ПІДГОТОВКИ
КУРСОВИХ РОБІТ ТА ВИПУСКНИХ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
(ОС «БАКАЛАВР» ТА ОС «МАГІСТР»)
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «054 СОЦІОЛОГІЯ»**

КИЇВ 2020

Укладачі:

Бабенко С.С. - доцент, к.соц.н., доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин;

Горбачик А.П. – доцент, к.фіз.-мат.н., доцент кафедри методології і методів соціологічних досліджень;

Куценко О.Д. – професор, д.соц.н., в.о. завідувача кафедри соціальних структур та соціальних відносин;

Кузьменко Т.М. – доцент, к.соц.н., заступник декана;

Сидоров М.В.-С. - доцент, к.фіз.-мат.н., завідувач кафедри методології і методів соціологічних досліджень;

Судаков В.І. - професор, д.соц.н., професор кафедри теорії та історії соціології;

Цимбалюк Н.М. - професор, д.соц.н., професор кафедри соціальних структур та соціальних відносин;

Чепак В.В. - професор, д.соц.н., декан факультету соціології.

Голова науково-методичної комісії – Червінська Т.Г., доцент, к.соц.н., доцент кафедри теорії та історії соціології

Затверджено рішенням Вченої ради факультету соціології (протокол № 2 від 27 вересня 2017 р.)

Затверджено зі змінами рішенням Вченої ради факультету соціології (протокол № 8 від 17 квітня 2020 р.)

Вчений секретар Вченої ради факультету соціології – Соболевська М.О., доцент, д.соц.н.

Підготовка та захист курсових робіт (КР) та випускної кваліфікаційної роботи (ВКР) передбачені навчальними планами відповідних освітніх програм (ОП) для освітнього ступеня (ОС) «бакалавр» та ОС «магістр».

1. Вимоги до організації підготовки та захисту роботи

1.1. Для підготовки КР або ВКР студент(-ка) прикріплюється до однієї з кафедр факультету. У терміни, визначені розпорядженням декана, студент(-ка) пише заяву на ім'я завідувача кафедрою з проханням прикріпити до кафедри з метою підготовки відповідної роботи. Студент(-ка) прикріплюється до кафедри розпорядженням декана з урахуванням бажання студента(-ки), навантаження викладачів факультету, можливостей кафедри.

1.2. Тема КР та ВКР затверджується на засіданні кафедри та подається в деканат (для ВКР двома мовами – українською та англійською) у визначені розпорядженням декана терміни. Разом із затвердженням теми кафедра затверджує наукового керівника роботи (з числа викладачів кафедри). Під час захисту завершена робота оцінюється з урахуванням того, наскільки та як виконано поставлене завдання. Науковий керівник контролює всі етапи підготовки КР та ВКР і надає необхідні консультації. За ініціативою наукового керівника тема роботи може бути уточнена на засіданні кафедри, але не пізніше ніж за місяць до захисту роботи (терміни захисту роботи визначаються розпорядженням декана). Після уточнення теми роботи кафедра протягом трьох днів подає в деканат відповідну виписку з засідання кафедри, де зазначається уточнена тема роботи (для ВКР двома мовами – українською та англійською).

1.3. Кафедра самостійно визначає терміни та форми проміжного контролю підготовки КР та ВКР, що виконуються на кафедрі, про що студенти(-ки) мають бути поінформовані до затвердження теми роботи.

1.4. Захист КР здійснюється в терміни, визначені розпорядженням декана. Кафедра самостійно визначає форму проведення захисту та правила оцінювання КР, виконаних на кафедрі, про що студенти(-ки) мають бути поінформовані до затвердження теми роботи. Оцінка завершеної КР визначається за результатами захисту, з урахуванням пропозиції наукового керівника, який оцінює самостійність роботи (відсутність плагіату), та затверджується рішенням кафедри. Кафедра подає в деканат електронні тексти КР, захищених на кафедрі, у терміни та у форматі, що визначені розпорядженням декана.

1.5. Захист ВКР (випускної кваліфікаційної роботи бакалавра або магістра) здійснюється на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК), призначеної наказом ректора, в терміни визначені розпорядженням декана. Допуск роботи до захисту на засіданні ЕК відбувається за розпорядженням декана на основі подання кафедри. Кафедра подає секретарю ЕК у терміни, визначені розпорядженням декана, для кожної роботи рекомендацію кафедри до захисту, відгук наукового керівника, рецензію та інші необхідні супровідні документи.

Якщо кафедра не рекомендує роботу до захисту, студент(-ка) може письмово звернутися до декана з мотивованим проханням допустити роботу до захисту, яке декан має розглянути і прийняти позитивне або негативне рішення. При цьому ЕК обов'язково має бути поінформована про факт недопуску роботи до захисту. У своєму відгуку науковий керівник засвідчує самостійність роботи (відсутність в роботі плагіату), дає оцінку ставлення студента(-ки) до написання роботи, сформованості студента(-ки) як фахівця відповідного рівня (форму див. у Додатку 6). Рецензентів для робіт, підготовлених на кафедрі, визначає кафедра. Рецензентом ВРК для ОС «бакалавр» не може бути викладач тієї кафедри, на якій підготовлена робота. Рецензентом ВКР для ОС «магістр» не може бути викладач факультету соціології університету. В рецензії (форму див. у Додатку 7) може міститися пропозиція оцінки роботи, проте, вона має суто рекомендаційний характер. Оцінка ВКР визначається ЕК за результатами захисту на засіданні ЕК.

2. Вимоги до структури, змісту та форми роботи.

2.1. Робота має бути виконана державною мовою, якщо інша мова не передбачена відповідною ОП. При оцінюванні роботи враховуються грамотність та коректність використання спеціальної термінології.

2.2. Робота має містити:

- *Титульну сторінку* – форму див. в Додатку 1, 2, 3, 4.
- *Анотацію* обсягом до 900 знаків (включаючи пробіли) та *ключові слова* (3-5 слів) – двома мовами (українською та англійською) – потрібні тільки для ВКР ОС «магістр».
- *Зміст* - із посиланням на номери сторінок, де починаються відповідні розділи.
- *Вступ* - де мають бути чітко визначені об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження.
- Два або кілька розділів *основної частини*, у яких має бути викладений основний зміст роботи. Кожний розділ має завершуватись висновками по розділу (обов'язково для ВКР)
- *Висновки*, у яких мають бути сформульовані результати роботи та відповідність отриманих результатів поставленим завданням дослідження
- *Перелік використаних джерел* - оформлених у відповідності із вимогами (див. вимоги в Додатку 5)
- *Додатки* – за необхідності

2.3. Необхідний обсяг КР (курсової роботи) на 2 році навчання ОС «бакалавр» становить 25-30 тис. знаків, включаючи пробіли (12-15 сторінок тексту), без урахування титульної сторінки, змісту, переліку використаних джерел та додатків. Список використаних джерел має містити не менше 10 посилань на спеціальну літературу з соціології (наукові книги, розділи монографій, статті, аналітичні та статистичні збірки й доповіді).

2.4. Необхідний обсяг КР на 3 році навчання за ОС «бакалавр» становить 30-40 тис. знаків, включаючи пробіли (15-20 сторінок тексту), без урахування титульної сторінки, змісту, переліку використаних джерел та додатків. Список використаних джерел має містити не менше 15 посилань на спеціальну літературу з соціології (наукові книги, розділи монографій, статті, аналітичні та статистичні збірки й доповіді).

2.5. Необхідний обсяг ВКР для ОС «бакалавр» становить 60-80 тис. знаків, включаючи пробіли (30-45 сторінок тексту), без урахування титульної сторінки, змісту, переліку використаних джерел та додатків. Список використаних джерел має містити не менше 15 посилань на спеціальну літературу з соціології (наукові книги, розділи монографій, статті, аналітичні та статистичні збірки й доповіді). У списку використаних джерел не менше 50% посилань має бути на видання, опубліковані за останні 10 років (на рік захисту).

2.6. Необхідний обсяг ВКР для ОС «магістр» становить 90-120 тис. знаків, включаючи пробіли (45-60 сторінок тексту), без урахування титульної сторінки, змісту, анотації, переліку використаних джерел та додатків. Список використаних джерел має містити не менше 25 посилань на спеціальну літературу з соціології (наукові книги, розділи монографій, статті, аналітичні та статистичні збірки й доповіді), включаючи не менше 3 посилань на англomовні наукові джерела. У списку використаних джерел не менше 50% посилань має бути на видання, опубліковані за останні 10 років (на рік захисту).

2.7. ВКР мають бути надруковані на сторінках формату А4. Розмір шрифту – 14. Відстань між рядками – 1.5. Сторінки мають бути пронумеровані. Роботи подаються до захисту у зшитому та підписаному вигляді.

2.8. Роботи, що містять плагіат, до захисту не допускаються.

2.9. Кафедра може формулювати додаткові умови до структури та змісту КР, що виконуються на кафедрі. Ці вимоги мають не суперечити загальним вимогам, але можуть їх уточнювати та доповнювати.

2.10. Кафедри можуть пропонувати студентам методичні рекомендації з підготовки КР та ВКР, що спрямовані на допомогу студентам в цій роботі.

2.11. Короткий довідник по логіці та процесу написання та підготовки до захисту робіт [Бабенко С.С. (2016) Як написати академічний навчальний текст (курсону роботу, есе, реферат, рецензію)] можна завантажити тут: https://sociology.knu.ua/sites/default/files/library/elopen/babenko_ac.writing_dovidnyk_2016.pdf

Зразок титульної сторінки курсової роботи

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
факультет соціології
кафедра **галузевої соціології**

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

**"ДІАГНОСТИКА СТАНУ СОЦІАЛЬНОЇ НАПРУЖЕНОСТІ В
СУСПІЛЬСТВІ"**

Автор(-ка): **Сидоренко Галина Іванівна,**
Студент(-ка) 3 курсу спеціальності "Соціологія",
ОП «Соціологія»/ «Соціальні технології»

Науковий керівник(-ця): **Петренко Тамара Миколаївна,**
Доктор(ка) соціологічних наук, професор

Київ-20__

Додаток 2

Зразок оформлення титульної та другої сторінок кваліфікаційної роботи бакалавра

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
факультет соціології
кафедра теорії та історії соціології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ ЧЕРЕЗ ВІЗУАЛЬНІ ОБРАЗИ
СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ У ПОЛКУЛЬТУРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ»**

Спеціальність: 054 «Соціологія»
Освітня програма: «Соціологія» / «Соціальні технології»
Освітній ступінь: бакалавр
Кваліфікація: бакалавр соціології

Автор(-ка):
Петренко Іван Миколайович,
студент(ка) 4 курсу

Науковий керівник (-ця):
Василенко Лариса Олександрівна,
доктор соціологічних наук, професор

Бакалаврська робота допущена до захисту
рішенням кафедри *теорії та історії соціології*

Протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.

Зав. кафедри _____ проф. Іваненко І.І.
підпис

Київ 20__

**Зразок оформлення зворотної сторони титульної сторінки
бакалаврської роботи**

Реєстрація

номер

дата

підпис лаборанта кафедри

**Рекомендовано
до захисту**

підпис наукового керівника

ініціали, прізвище наукового керівника

Результат захисту

оцінка

дата захисту

Голова ЕК

підпис

ініціали, прізвище

Члени ЕК

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

Секретар ЕК

підпис

ініціали, прізвище

Зразок оформлення титульної та другої сторінок кваліфікаційної роботи магістра

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
факультет соціології
кафедра методології та методів соціологічних досліджень

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ЕВРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДУ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ СОЦІАЛЬНОГО ФЕНОМЕНУ ВОЛОЦЮЖНИЦТВА»

Спеціальність: 054 «Соціологія»

Освітня програма: «Соціальні технології»/ «Соціологія»/ «Гендерні студії»

Освітній ступінь: магістр

Кваліфікація: магістр соціології

Автор(-ка):

Петренко Іван Миколайович,
студент(ка) магістратури

Науковий керівник(-ця):

Василенко Лариса Олександрівна,
доктор соціологічних наук, професор

Магістерська робота допущена до захисту
рішенням кафедри методології та методів соціологічних досліджень

Протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.

Зав. кафедри _____ проф. Іваненко І.І.
підпис

Київ 20__

Зразок оформлення зворотної сторони титульної сторінки магістерської роботи

Реєстрація

номер

дата

підпис лаборанта кафедри

Рекомендовано до захисту

підпис наукового керівника

ініціали, прізвище наукового керівника

Результат захисту

оцінка

дата захисту

Голова ЕК

підпис

ініціали, прізвище

Члени ЕК

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

підпис

ініціали, прізвище

Секретар ЕК

підпис

ініціали, прізвище

*Зразок оформлення титульної та другої сторінок
кваліфікаційної роботи магістра з подвійним дипломуванням*

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
факультет соціології
кафедра **соціальних структур та соціальних відносин**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ФУНКЦІОНАЛЬНО-РОЛЬОВІ ПАТЕРНИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ
У ГОМОСЕКСУАЛЬНИХ СІМ'ЯХ»**

Спеціальність: 054 «Соціологія»
Освітня програма: «Гендерні студії»
Форма ОП: подвійне дипломування
Освітній ступінь: магістр
Кваліфікація: магістр соціології

Автор(-ка):

Петренко Іван Миколайович,
студент(-ка) магістратури

Науковий керівник(-ця):

Василенко Лариса Олександрівна,
доктор соціологічних наук, професор

Науковий(а) консультант(-ка):

Ліндберг К., професор, Лундський
університет

Магістерська робота допущена до захисту
рішенням кафедри **соціальних структур та соціальних відносин**

Протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.

Зав. кафедри _____ **проф. Іваненко І.І.**
підпис

Київ 20__

Вимоги до оформлення використаних джерел

Посилання на джерела слід наводити в тексті у квадратних дужках у форматі «перший автор, рік» або «перший автор, рік: номер (тому), сторінки» за стандартом SAGE Harvard reference style.

Наприклад: [Weber, 1946; Tilly, 2004: p. 216; Тарасенко, 2010: т. 2, с. 170].

Бібліографічні відомості необхідно подавати наприкінці роботи в розділі «Перелік використаних джерел».

Перелік використаних джерел

Перелік використаних джерел подається у вигляді списку бібліографічних описів використаних джерел за абеткою (*спочатку джерела, що надруковані кирилицею, а потім – латиницею*).

(Приклади оформлення бібліографічного опису в списку джерел наведено в Бюлетені ВАК України. – 2009. – № 5 / Форма 23.). – Режим доступу: http://vak.in.ua/files/bjuleten_vak_ukrajini_no_5_2009.pdf)

Приклади бібліографічного опису використаних джерел:

- посилання на монографії:

1. Аналітичне дослідження участі жінок у складі робочої сили / за ред. Е.М. Лібанової. – К.: І-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2012. – 205 с.

- посилання на статті з наукових журналів (один автор):

2. Ашвин С. Влияние советского гендерного порядка на современное поведение в сфере занятости / Сара Ашвин // Социологические исследования. – 2000. – № 11. – С. 63–73.

- посилання на статті з наукових журналів (більше одного автора):

3. Єфанова І.В. Гендерна сегрегація на ринку праці України у сфері інформаційних технологій / І.В. Єфанова, Т.О. Марценюк // Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. – 2014. – Вип. 8. – С. 69–81.

- посилання на нормативні документи та електронні ресурси:

4. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 8 вересня 2005р. № 2866-IV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>

**ФОРМА ВІДГУКУ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

ВІДГУК

наукового керівника

на випускнну кваліфікаційну роботу **магістра/ бакалавра**

зі спеціальності "054 Соціологія"

Освітня програма «Соціологія»/ «Соціальні технології» / «Гендерні студії»

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

на тему _____

Актуальність теми: _____

Загальна характеристика роботи: _____

Наукова і практична значимість роботи: _____

Рівень самостійності роботи, оригінальності тексту та відсутність плагіату (обґрунтування наявності текстових збігів за результатами перевірки на плагіат) _____

Рівень теоретичної та практичної підготовки студента: _____

Загальна оцінка ставлення студента до виконання випускної кваліфікаційної роботи та рекомендація щодо допуску роботи до захисту:

Науковий керівник _____

(підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

“ _____ ” 20 ____ р.

**ФОРМА ЗОВНІШНЬОЇ РЕЦЕНЗІЇ
НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

**РЕЦЕНЗІЯ
НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
СТУДЕНТА **МАГІСТРАТУРИ (БАКАЛАВРАТУ)**
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Тема випускної кваліфікаційної роботи

Коротка характеристика випускної кваліфікаційної роботи за змістом та розділами.

Позитивні сторони і недоліки роботи.

Відповідність науково-освітнім компетентностям (бакалаврської або магістерської програми) фахівця в галузі соціології.

Якість оформлення ВКР та її відповідність вказаним вимогам.

Загальний висновок про те, наскільки студент є підготовленим до самостійної роботи як фахівець.

Пропозиція оцінки випускної кваліфікаційної роботи за чотирибальною системою (“незадовільно”, “задовільно”, “добре”, “відмінно”).

Місце роботи і посада рецензента

Місце для печатки

(підпис, П.І.Б. рецензента)

“ _____ ” _____ 20__ р.